

Η κρίση στην Ολυμπιακή

Τι φοβήθηκε ο Πρωθυπουργός και ανέβαλε την ψήφιση του νομοσχεδίου
Τι ήθελαν και τι πέτυχαν οι 16 βουλευτές της εσωκομματικής αντιπολίτευσης

Το παρασκήνιο της σύγκρουσης

Του Π. ΛΑΜΠΙΑ

ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ Δευτέρα το πρωί στα Μέγαρα Μαζίμου ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης με τους συνεργάτες του συζητεί τα τρέχοντα θέματα με πρώτο την υπόθεση της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Ο ίδιος τηλεφωνεί στον υπουργό Μεταφορών κ. Αν. Μαντέλη και του δίδει εντολή να εξαντλήσει τα περιθώρια διαλόγου εντός της ημέρας και να καταθέσει το νομοσχέδιο το βράδυ αντί για το μεσημέρι της Δευτέρας, όπως ήταν αρχικά προγραμματισμένο.

Όλοι οι μετέχοντες στον πρωινό καφέ συνεργάτες του κ. Σημίτη (Δ. Ρέππας, Γ. Παχαλίδης, Θ. Τσουκάτος, Ν. Θέμελης, Σ. Κοσμίδης και Γ. Παντογάς) συμφωνούν ότι θα υπάρξουν αντιδράσεις για το κατεπείγον της διαδικασίας αλλά εκτιμούν ότι είναι η καλύτερη λύση για να μη δημιουργηθεί χάος επί πολλές ημέρες στα αεροδρόμια. Η εκτίμηση είναι πως «όσο πιο σύντομα τόσο το καλύτερο».

Αργά το μεσημέρι της Δευτέρας γίνεται μια ακόμη απόπειρα συνεννοήσεως της διοίκησης της Ολυμπιακής με τη διοίκηση της Ομοσπονδίας των εργαζομένων. Κάποια στιγμή οι πρόεδροι και διευθυντές συμβούλων της ΟΑ κ. Θ. Τσακίριδης ζητεί συγγνώμη και αποχωρεί για λίγο από την αίθουσα συσκέψεων. Πάει στο γραφείο του και κάνει τις τελευταίες διορθώσεις στο σχέδιο που στέλνει αμέσως στον κ. Μαντέλη σε μια δικτύα. Ο ίδιος επιστρέφει στη συζήτηση με τους συνδικαλιστές, οι οποίοι γνωρίζουν ότι έτσι και αλλιώς το νομοσχέδιο θα κατατεθεί στη Βουλή και απλώς προσπαθούν να περιορίσουν τις απώλειες των δικαιωμάτων τους ή έστω και των προνομίων τους.

Ο κ. Μαντέλης καταθέτει το νομοσχέδιο στη Βουλή και το νέο «κωδικοφορεί» αμέσως στο αεροδρόμιο και στους εργαζομένους της ΟΑ. Κατά τις 8 το βράδυ καταγράφονται οι πρώτοι εργαζόμενοι στα γραφεία της ΟΑ στη Λεωφόρο Συγγρού. Η πιο οργανωμένη και μάλλον προσυνεννοημένη ομάδα είναι καμιά εκατοστή φροντιστές οι οποίοι προσεβλήθησαν πριν από έναν περίπου χρόνο και μάλλον κατά παράβαση του γνωστού πλέον νόμου Πεπονίδη (2190/94). Οι εν λόγω υπάλληλοι μάλλον συνοδεύονται από τους συνεργάτες τους και ορμούν στα γραφεία της διοίκησης.

Τα γεγονότα είναι λίγο - πολύ γνωστά. Ταόδια και καρόλες γίνονται φερό στον άνεμο, πέφτουν και κάποιες χροστές εις τα... κοσμικά επίθετα σταθίζουν κανονικά τους πάντες. «Ο κ. Τσακίριδης αντιμετωπίζεται περριού ως εχθρός ενώ έχει υποστεί ψυχική και ελαφρώς σωματική βία. Εντρομος δηλώνει στους καταλήψεις ότι εξαπατήθηκε από τον υπουργό του γι' αυτό και τον υπέβαλε ήδη στην παραίτησή του! Στην πραγματικότητα ο πρόεδρος της ΟΑ δεν συνυμνήσκει καθόλου εκείνο το βράδυ με τον υπουργό Μεταφορών. Είχε όμως συνομιλία κάθε μισή ώρα με συνεργάτη του Προκλιπουργού, ο οποίος του υπέδειξε να κρατήσει την ψυχραιμία του!»

Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα φάνηκε ότι γραφεία της ΟΑ μια ομάδα συνδικαλιστές της ΓΣΕΕ

Οι εργαζόμενοι της Ολυμπιακής διαδηλώνουν έξω από τη Βουλή την περασμένη Παρασκευή αλλά, όπως προκύπτει από την φωτογραφία, υπάρχουν και διάφοροι... για τις τύχες του εθνικού αερομεταφορέα

με επικεφαλής τον πρόεδρο της Συνομοσπονδίας κ. Χρ. Πολυζωγόπουλο, ο οποίος εκτονώνει ελαφρώς την κατάσταση. Την ίδια στιγμή φθάνει εκεί και ο βουλευτής του ΠαΣοΚ κ. Α. Κανελλόπουλος, ο οποίος δηλώνει στους συνδικαλιστές ότι ο ίδιος θα εισηγηθεί στην κυβέρνηση να αποσύρει τον «χαρακτήρα του κατεπείγοντος» και να συνεχισθεί ο διάλογος για μερικές ημέρες ακόμη. Η πρόταση του κ. Κανελλόπουλου γίνεται δεκτή με ανακούφιση από τον πρόεδρο της ΟΣΠΑ κ. Μ. Πέτρο και τους άλλους συνδικαλιστές.

Την επομένη οι εξελίξεις έχουν πάρει τον δρόμο τους. Οι συνδικαλιστές κηρύσσουν απερ-

γιακές κινητοποιήσεις, η εσωκομματική αντιπολίτευση και άλλοι βουλευτές του ΠαΣοΚ επικοινωνούν μεταξύ τους και αναζητούν ενίοτε λύση προκειμένου να μην περάσει η ουσία των ρυθμίσεων που προβλέπει το σχέδιο για την Ολυμπιακή. Εν' αυτόν όμως διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει περιθώριο συμφωνίας, έτσι καταλήγει η αντίδραση επί της διαδικασίας. Ο πρώην υπουργός και βουλευτής του ΠαΣοΚ κ. Αν. Πεπονίδης (ο οποίος λέγεται ότι είναι και ο συντάκτης της επιστολής των 17) ως παλαιός κοινοβουλευτικός με κύρος επικοινωνεί με τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνη και του εξηγεί τις ανησυχίες του για τη διαδικασία

του κατεπείγοντος. Ο Πρόεδρος της Βουλής έχει ήδη καταλάβει ότι έτσι θα υπάρξει μείζον κρίση στο ΠαΣοΚ και μελετά τις επόμενες κινήσεις του εντημεριζόμενου στην κυβέρνηση.

Τελικώς οι επαφές των βουλευτών καταλήγουν στη γνωστή επιστολή των 16 συν ένα βουλευτή του ΠαΣοΚ που ζητούν την άρση του κατεπείγοντος.

Την τρίτη το βράδυ, μετά τη συγκέντρωση των εργαζομένων της ΟΑ έξω από τη Βουλή, αντιπροσωπεύει συνδικαλιστών με επικεφαλής τον πρόεδρο της ΓΣΕΕ κ. Χρ. Πολυζωγόπουλο και τον Μ. Πέτρο φθάνουν στο γραφείο του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδη και ζη-

τούν να αρθεί το κατεπείγον. Ο κ. Κοσμίδης τους εξηγεί ότι δεν είναι στο χέρι του ενώ τους δηλώνει ότι «ως απλός πολίτης σας λέω ότι ο κόσμος είναι αναγκασμένος με την Ολυμπιακή και πρέπει κάτι να γίνει άμεσα».

Οι συνδικαλιστές πάνε στο γραφείο του Προέδρου της Βουλής, όπου εκείνη τη στιγμή τελείωνε η συνάντηση του κ. Κακλαμάνη με τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ Κύπρου κ. Β. Λυσσαρίδη. Οι συνδικαλιστές σχεδόν απειλησμένοι ζητούν από τον Πρόεδρο της Βουλής να κάνει κάτι. Ο κ. Πέτρος, που γνωρίζει και τον κ. Λυσσαρίδη, του λέει: «Γιατρέ, πες τους και εσύ κάτι».

Αμέσως ο κ. Κακλαμάνης αρ-

χίζει τηλεφωνικές κυρίως επαφές με βουλευτές. Συνομιλεί με περισσότερους από δεκαπέντε βουλευτές ο ίδιος, ενώ ταυτόχρονα έχει μιλήσει και με αρκετούς υπουργούς. Όταν έχει πλήρη εικόνα, ο Πρόεδρος Βουλής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το νομοσχέδιο ίσως δεν θα περάσει. Τηλεφωνεί στον Πρωθυπουργό, του εξηγεί αναλυτικά την κατάσταση και μένουν σίμφρονος να επικοινωνήσουν εκ νέου το πρωί της Τετάρτης ώστε να καταλήξουν οριστικώς σε αποφάσεις. Οπότε ο κ. Κακλαμάνης έχει μείνει με την εντύπωση - και όπως αιθερείται ορθώς - ότι ο Προεδροκρατικός συμφωνεί με την ιδέα της μετάθεσης της σύζήτησης για μία εβδομάδα αλλά ταυτόχρονα ήθελε να γνωρίζει πώς θα τηρήσει η σκληρά κοιμισμένη παιδαργία.

Όλο το βράδυ της Τρίτης βουλευτές όπως ο κ. Στ. Μανίκας και ο κ. Α. Κανελλόπουλος πιέζουν να γίνει δεκτή η πρόταση ενώ ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ αναγκαστικά μένει στην κυβέρνηση ότι έτσι δεν μπορεί να προχωρήσει τίποτε. Ο κ. Πολυζωγόπουλος φέρεται να είχε μάλλον: «Αν νομίζετε ότι θα κάνατε αλλαγές με μένα καλώντας στον τοίχο, κάνετε λάθος».

Ο υπουργός Εργασίας κ. Μ. Παπαϊωάννου δέχεται καταγεγραμμένο τηλεφωνημάτων από συνδικαλιστικά και άλλα στελέχη του ΠαΣοΚ αλλά και από βουλευτές που του ζητούν να κάνει κάτι ή κυβέρνηση, να δώσει μια ευκαιρία αναδιάρθρωσης σε όλους.

Στέλνει της εσωκομματικής αντιπολίτευσης όπως ο βουλευτής κ. Π. Ουσανόπουλος διαφωνούν και ο τηλεοπτικός δηλώνει - σχεδόν βέβαιος για τις εξελίξεις - ότι «η λύση που προτείνει η κυβέρνηση θα κάνει την ΟΑ μικρότερη, φτωχότερη και χειρότερη». Σε δείπνο το βράδυ της Τρίτης κάνουν 25 βουλευτές της εσωκομματικής αντιπολίτευσης δηλώνουν ανοικτοσχεδόν να καταψηφίσουν το νομοσχέδιο αν η κυβέρνηση δεν κάνει τίποτα.

Την Τετάρτη το πρωί όλα είναι διαφορετικά. Ενώ επρόκειτο να συνεδριάσει η διαρκής Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να επιβεβαιωθεί το νομοσχέδιο, παρατηρείται έντονη κινητικότητα. Ο κ. Κανελλόπουλος ως πρόεδρος της Επιτροπής αρνείται να προεδρεύσει αν δεν αλλάξει ο χαρακτήρας του κατεπείγοντος. Στις 9.30 το πρωί της Τετάρτης ο Πρωθυπουργός επικοινωνεί με τον Πρόεδρο της Βουλής και του ανακοινώνει ότι συμφωνεί με τη μετάθεση της ψήφισης του νομοσχεδίου κατά μία εβδομάδα ώστε να δοθεί η δυνατότητα κοινοβουλευτικού διαλόγου και να μην υπάρχουν προσηγορίες σε όσους επιδιώκουν να πλήξουν την κυβέρνηση. Ο κ. Σημίτης την ίδια στιγμή εξηγεί ότι θα τεθεί και θέμα κοινοτικής παιδαργίας ώστε να μην υπάρξει καμία παρανόηση για τη σοβαρότητα που αποδίδει η κυβέρνηση στο εν λόγω νομοσχέδιο.

Στη Βουλή τώρα η ΝΔ επιγράφει αρχικός εμπόκος του θέματος και διά του κοινοβουλευτικού της εκπροσώπου κ. Δ. Σαφάρια δηλώνει ότι το νομοσχέδιο πρέπει να αποσυρθεί και να επανεξεταστεί λόγω της αλλαγής της διαδικασίας. Τελικώς μετά από παρέμβαση του κ. Κακλαμάνη τηρήθηκε το «φωρ πλέν» και η ΝΔ υπέσχεσε τις αντιρρήσεις της.

Πώς σώθηκε η British Airways

Του ΓΡ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΡΙΣΗ στην Ολυμπιακή Αεροπορία είναι παρόμοια με αυτές που πέρασαν οι άλλες ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρείες ακολουθώντας ανάλογα προγράμματα εξυγίανσης (τα οποία και ολοκλήρωσαν επιτυχώς).

Η εξυγίανση της Ολυμπιακής εντάσσεται στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης όλων των αεροπορικών εταιρειών οι οποίες πιεζόμενες από τεράστιες ζημιές αναγκάστηκαν να «προσφωθούν» στη σύγχρονη λογιστική. Μετά την εξυγίανση των οικονομικών τους επανέρχονται σε συνεργασίες με σκοπό τη διαμόρφωση οικονομικών κλίμακας και την αύξηση του μεριδίου τους στην παγκόσμια αγορά αερομεταφορών.

Ο γενικός διευθυντής της British Airways Ελλάδος κ. Mike Higgins, αναγνώρισε σε ερώτησή του «Βήματος» σχετικά με την εξυγίανση της βρετανικής εταιρείας και το πρόγραμμα για την Ολυμπιακή, δήλωσε τα εξής:

«Η British Airways ιδιωτικοποιήθηκε το 1987 ξεκινώντας ένα πρόγραμμα με στόχους τη μείωση των λειτουργικών εξόδων, την αύξηση των εσόδων και την καλύτερη εκμετάλλευση του απασχολούμενου καθαρού ενεργητικού της εταιρείας. Το πρόγραμμα Βελτίωσης Απόδοσης (Performance Improvement) της British Airways ξεκίνησε το 1990 και μέσα σε πέντε χρόνια εξοικονομήθηκαν 900 εκατομμύρια στερλίνες. Ενώ το 1985 τα κέρδη της εταιρείας μόλις και μετά βίας ξεπερνούσαν τα 100 εκατομμύρια στερλίνες, το 1986 η ΒΑ σημείωσε κέρδη που ξεπερνούσαν τα 600 εκατομμύρια στερλί-

νες. Χάρη στην επιτυχία του προγράμματος, η ΒΑ παρέμεινε κερδοφόρα ακόμη και κατά τη διάρκεια της τελευταίας παγκόσμιας ύφεσης, η οποία κόστισε διασητά εκατομμύρια δολάρια στον τομέα των αερομεταφορών. Ο επόμενος στόχος της British Airways είναι η επιτυχία ενός τριετούς προγράμματος Business Efficiency Plan, που ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1997 και θα ολοκληρωθεί το 2000 και το οποίο προβλέπει μείωση των λειτουργικών της εξόδων κατά 1 δισ. στερλίνες. Τα πρώτα αποτελέσματα θα φανούν στα οικονομικά αποτελέσματα

Τι έκαναν οι Air France, Iberia και TAP για να βγουν από την κρίση

του έτους 1997-98 που θα ανακοινωθούν στα τέλη Μαρτίου».

Μεταξύ άλλων το πρόγραμμα προβλέπει το πάγκο για δύο έτη των μισθών προσωπικού εδδρους συγκεκριμένων ειδικοτήτων και μεταφορές εμπορευμάτων (cargo), βελτίωση της αυτοματοποίησης και χρήση νέας τεχνολογίας και την ανάληψη ορισμένων υπηρεσιών όπως η τροφοδοσία των αεροερασιών (catering) από εξωτερικούς συνεργάτες.

«Ποτέ», τονίζει ο κ. Higgins, «ότι ένα παρόμοιο πρόγραμμα μείωσης των λειτουργικών εξόδων είναι απαραίτητο για την ΟΑ προκειμένου να επιβιώσει, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να γίνουν ενεργειες

για την προσέλκυση νέων κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν για μελλοντικές επενδύσεις οι οποίες θα επιτρέψουν στην ΟΑ να βελτιώσει τις υπηρεσίες της και να γίνει πιο ανταγωνιστική. Επίσης θα πρέπει η ΟΑ να αναπτύξει συνεργασιακές σχέσεις με μεγάλες εταιρείες του εξωτερικού για να διευρύνει το δίκτυό της και να επωφεληθεί από συμφωνίες κοινών κωδικών πτήσεων». Σχετικά με τα προγράμματα εξυγίανσης που εφαρμόσαν η εφραμόζουν οι άλλες ευρωπαϊκές εταιρείες, με την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενδιαφέρον παρουσιάζουν αυτά της Air France, της Iberia και της TAP Air Portugal.

Το πρόγραμμα της Air France στηρίχθηκε σε απολύσεις περίπου 5.000 υπαλλήλων, επιπλέον εθελοντικά έξοδα, πάγκοι μισθών, κατάργηση επιδομάτων, ρευστοποιήσεις συμμετοχών στη βελγική Sabena και σε άλλες μη αεροπορικές δραστηριότητες, και έμφαση στο μάρκετινγκ.

Η Iberia εξασφάλισε τη συναίνεση των εργαζομένων και προχώρησε σε απολύσεις περίπου 4.000 εργαζομένων, εθελοντικά έξοδα με σκοπό τον συνολικό περιορισμό των εργαζομένων κατά 30%, μείωση του μισθολογικού κόστους των υπαλλήλων κατά 20%, κατάργηση επιδομάτων και προνομίων και αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της ενίσχυσης του μάρκετινγκ με ταξιδιωτικά πακέτα και προσφορές.

Η TAP Air Portugal, εφαρμόζοντας ένα τριετές πρόγραμμα από το 1994, μείωσε από την πρώτη χρονιά τις ζημιές της, περιόρισε το προσωπικό και τις αποδοχές, αύξησε το κεφάλαιο της και ανέστειλε τον στόλο της και τελικώς εισήλθε σε κερδοφορία.